

Sygn. akt VII U 839/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 października 2018 r. w Warszawie

sprawy M. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania M. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 29 maja 2018 r. (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

M. O. w dniu 28 czerwca 2018r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 maja 2018r., znak: (...)przynajęcej jej prawo do emerytury od dnia 1 maja 2015r., tj. od daty określonej w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego, że nie spełnia warunków do przeliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Po przejściu na emeryturę wcześniejszą, którą przyznano jej od dnia 3 listopada 2003r. według starego systemu emerytalnego, tj. na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy emerytalnej, podlegała bowiem ubezpieczeniom społecznym przez co najmniej 30 miesięcy. W związku z tym, okres ten powinien zostać zaliczony do okresu składkowego, od którego zależy wysokość świadczenia. W konkluzji odwołania, ubezpieczona zwróciła się o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do przeliczenia świadczenia emerytalnego na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1270) (odwołanie z dnia 28 czerwca 2018r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że M. O. ma ustalone prawo do emerytury wcześniejszej od dnia 3 listopada 2003r. na podstawie art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Następnie decyzją z dnia 14 kwietnia 2015r., znak: (...), zostało jej przyznane prawo do emerytury z tzw.

powszechnego wieku emerytalnego w oparciu art. 27 w/w ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawa wymiaru świadczenia została ustalona w myśl art. 21 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy. W okresie od stycznia 2014r. ubezpieczona kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe, co skutkowało kolejnym przeliczaniem świadczenia emerytalnego na podstawie przedkładanych dowodów. W dniu 4 maja 2018r. złożyła wniosek o przeliczenie emerytury według nowych zasad i ustalenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem faktu przepracowania minimalnego okresu 30 miesięcy po przejściu na emeryturę powszechną. W związku z powyższym, organ rentowy ustalił wysokość świadczenia zgodnie z treścią art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i zawiesił jego wypłatę z uwagi na fakt, że tak ustalona wysokość emerytury okazała się świadczeniem mniej korzystnym, aniżeli emerytura obliczona zgodnie z art. 53 cytowanej ustawy. Podniósł także, że ubezpieczona nie spełnia wymogów określonych w treści art. 53 ust. 4 powołanej ustawy, gdyż na dzień 1 kwietnia 2015r., tj. na dzień przyznania emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, nie podlegała przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniom społecznym.

Powołując się na ugruntowane stanowisko judykatury organ rentowy wskazał, że przeliczenie emerytury określone w art. 53 ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma charakter jednorazowy i dotyczy tylko sytuacji, gdy ubezpieczony pobierał wcześniej rentę lub emeryturę (wcześniejszą lub w obniżonym wieku), po czym osiągnął powszechny wiek emerytalny i wystąpił o przeliczenie emerytury w trybie powołanych wyżej przepisów (odpowiedź na odwołanie z dnia 12 lipca 2018r., k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. O., urodzona w dniu (...), w okresie od 1 października 1966r. do 30 września 1970r. studiowała na Wydziale Finansów i Statystyki Szkoły Głównej Handlowej w W., zaliczając osiem semestrów w wymiarze, który został określony 4-letnim programem studiów dziennych. Dyplom ukończenia studiów wyższych uzyskała w dniu 20 marca 1971r. Po ukończeniu studiów, od dnia 10 września 1970r. do dnia 3 maja 1982r. była zatrudniona na stanowisku specjalisty w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie (...) w W.. W trakcie tego zatrudnienia korzystała z urlopu wychowawczego w okresie od 2 czerwca 1976r. do 31 maja 1979r. Następnie od dnia 1 czerwca 1982r. do dnia 7 stycznia 1988r. M. O. podlegała ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej, związanej z wyrobem biżuterii ozdobnej z kości rogu i bursztynu. Z kolei w okresach: od dnia 7 stycznia 1988r. do dnia 31 lipca 1994r., od dnia 1 września 1994r. do dnia 30 czerwca 1995r., od dnia 1 sierpnia 1995r. do dnia 30 czerwca 1996r. oraz w okresie od dnia 1 sierpnia 1996r. do dnia 5 listopada 1998r. ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej, polegającej na prowadzeniu pracowni biżuterii artystycznej. W okresach od dnia 2 grudnia 1998r. do dnia 2 kwietnia 2002r. oraz od dnia 29 maja 2002r. do dnia 14 lutego 2003r. prowadziła własną działalność gospodarczą w obszarze handlu, a w okresie od dnia 1 listopada 2003r. do dnia 30 listopada 2003r. świadczyła pracę na rzecz firmy (...) M. M. na stanowisku referenta księgowego, na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, w wymiarze czasu pracy, wynoszącym 1/2 etatu (kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, k. 5, zaświadczenie z dnia 28 października 2003r., k. 9, zaświadczenie z dnia 13 października 2003r., k. 11, zaświadczenie z dnia 14 listopada 2003r., k. 13, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 15-17, zaświadczenie z dnia 6 marca 2003r., k. 19, poświadczenie z dnia 23 września 2003r., k. 21 i z dnia 14 lutego 2003r., k. 23, świadectwo pracy z dnia 1 grudnia 2003r., k. 37 tom I a.r.).

W dniu 14 listopada 2003r. M. O. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym. Organ rentowy decyzją z dnia 27 lutego 2004r., znak: E (...), przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia emerytalnego od dnia 3 listopada 2003r., tj. od osiągnięcia przez nią wieku 55 lat, na podstawie art. 46 w związku z art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wyliczony przez organ rentowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 73,69% i wynikał z przyjęcia do ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 73,69% i kwoty bazowej 1.862,62 zł, co dało kwotę wynoszącą 1.372,56 zł. Podstawa wymiaru po waloryzacji od dnia

1 marca 2004r. wyniosła 1.397,27zł (wniosek z dnia 14 listopada 2003r., k 1-3, decyzja z dnia 27 lutego 2004r., znak: E (...), k. 63, tom I a.r.)

Po uzyskaniu świadczenia emerytalnego, w okresie od dnia 7 stycznia 2014r. do dnia 31 grudnia 2014r. ubezpieczona świadczyła pracę na podstawie umowy zlecenia na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.. Po rozpoznaniu wniosku złożonego przez ubezpieczoną w dniu 21 stycznia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 26 stycznia 2015r. decyzję, znak: (...)w której przeliczył podstawę wymiaru świadczenia i do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił 30 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 6 lat i 11 miesięcy okresów nieskładkowych. Po zmianie stażu pracy, wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 1.550,97 zł (zaświadczenie o zarobkach, k. 93-95 tom I a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 17 października 2014r., k. 105 tom I a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 16 października 2014r., k. 107 tom I a.r., wniosek z dnia 21 stycznia 2015r., k. 113 tom I a.r., zaświadczenie o zarobkach z dnia 19 stycznia 2015r., k. 117-118 tom I a.r., decyzja z dnia 26 stycznia 2015r., znak: (...) k. 121 tom I a.r.).

W dniu 14 kwietnia 2015r. ubezpieczona M. O. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego. Decyzją z dnia 14 maja 2015r., znak: (...) organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2015r. Ustalenie wysokości świadczenia nastąpiło na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z poprzedniej decyzji w wymiarze 73,69%. Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 73,69% przez kwotę bazową 1.862,62 zł i wyniosła 1.372,56 zł. Do ustalenia wysokości emerytury, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 30 lat, 7 miesięcy i 29 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 6 lat, 11 miesięcy i 8 dni. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24\% \times 1.862,62 \text{ zł} = 447,03 \text{ zł}$, $(367 \times 1,3\%) / 12 \times 1.372,56 \text{ zł} = 545,73 \text{ zł}$, $(83 \times 0,7\%) / 12 \times 1.372,56 \text{ zł} = 66,43 \text{ zł}$, co dało kwotę w łącznej wysokości 1.059,19 zł. Emerytura po waloryzacji na dzień 1 kwietnia 2015r. wyniosła 1.059,19 zł (decyzja z dnia 14 maja 2015r., znak: (...) k. 21 tom II a.r.).

Świadczenie M. O. było przeliczane kolejnymi decyzjami organu rentowego w związku z kontynuowaniem zatrudnienia. W okresach: od dnia 9 stycznia 2015r. do dnia 30 czerwca 2015r., od dnia 1 października 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r., od dnia 1 lutego 2016r. do dnia 29 lutego 2016r., od dnia 15 marca 2016r. do dnia 30 czerwca 2016r., od dnia 1 lipca 2016r. do dnia 30 września 2016r., od dnia 1 października 2016r. do dnia 31 grudnia 2016r., od dnia 1 stycznia 2017r. do dnia 24 marca 2017r., od dnia 25 marca 2017r. do dnia 24 czerwca 2017r., od dnia 25 czerwca 2017r. do dnia 24 września 2017r., od dnia 25 października 2017r. do dnia 24 grudnia 2017r., od dnia 18 grudnia 2017r. do dnia 24 marca 2018r. ubezpieczona wykonywała pracę na podstawie kolejno zawieranych umów zlecenia z firmą 4P (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i z tego tytułu osiągnęła przychód w następujących kwotach: za miesiąc styczeń 2015r. – 499,00 zł, za miesiąc luty 2015r. – 314,00 zł, za miesiąc marzec 2015r. – 981,00 zł, za miesiąc kwiecień 2015r. – 315,00 zł, za miesiąc maj 2015r. – 735,00 zł, za miesiąc czerwiec 2015r. – 491,00 zł, za miesiąc październik 2015r. – 56,88 zł, za miesiąc listopad 2015r. – 325,43 zł, za miesiąc grudzień 2015r. – 274,34 zł, za miesiąc luty 2016r. – 148,00 zł, za miesiąc marzec 2016r. – 683,00 zł, za miesiąc kwiecień 2016r. – 911,00 zł, za miesiąc maj 2016r. – 395,00 zł, za miesiąc czerwiec 2016r. – 631,00 zł, za miesiąc październik 2016r. – 1.047,00 zł, za miesiąc listopad 2016r. – 1.030,00 zł, za miesiąc grudzień 2016r. – 946,00 zł, za miesiąc styczeń 2017r. – 582,96 zł, za miesiąc luty 2017r. – 452,00 zł, za miesiąc marzec 2017r. – 496,94 zł, za miesiąc kwiecień 2017r. – 477,26 zł, za miesiąc maj 2017r. – 806,54 zł, za miesiąc czerwiec 2017r. – 1.004,64 zł, za miesiąc lipiec 2017r. – 1.425,06 zł, za miesiąc sierpień 2017r. – 1.630,58 zł, za miesiąc wrzesień 2017r. – 1.16,83 zł, za miesiąc październik 2017r. – 524,72 zł, za miesiąc listopad 2017r. – 382,62 zł, za miesiąc grudzień 2017r. – 1.091,72 zł, za miesiąc styczeń 2018r. – 698,32 zł, za miesiąc luty 2018r. – 485,10 zł i za miesiąc marzec 2018r. – 1.030,40 zł. Ostatnie przeliczenie świadczenia emerytalnego nastąpiło decyzją z dnia 30 kwietnia 2018r., znak: (...)w której organ rentowy uwzględnił do stażu pracy ubezpieczonej 33 lata, 10 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych oraz 6 lat, 1 miesiąc i 8 dni okresów nieskładkowych. Po zmianie stażu pracy emerytura do wypłaty wyniosła 1.735,76 zł (zaświadczenia o dochodach, k. 29, k. 37, k. 47, k. 57, k. 63, k. 69, k. 71, k. 81, k. 91, k. 97, k. 103, k. 113, k. 121, k. 129, k. 135, k. 139-141 tom II a.r., decyzja z dnia 26 sierpnia 2015r., znak: (...)i nast., k. 39, k. 59, k. 73, k. 83, k. 93, k. 105, k. 115, k. 123, k. 131, k. 143 tom II a.r.).

W dniu 4 maja 2018r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o przeliczenie emerytury według nowych zasad i ustalenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem faktu przepracowania minimalnego okresu - 30 miesięcy po przejściu na emeryturę powszechną. Decyzją z dnia 29 maja 2018r., znak: (...) organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, od dnia 1 maja 2015r., tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek o świadczenie. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (30.176,85 zł,) kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (447.086,19 zł) oraz suma kwot pobranych emerytur (174.849,12 zł) i średnie dalsze trwanie życia (191,10 miesięcy). Wysokość tak wyliczonego świadczenia wyniosła 1.582,49 zł. Organ rentowy zawiesił jednak wypłatę tak obliczonej emerytury wskazując, że wysokość świadczenia okazała się niższa aniżeli emerytura obliczona zgodnie z art. 53 cytowanej ustawy. Podniósł także, że ubezpieczona nie spełnia wymogów określonych w art. 53 ust. 4 powołanej ustawy, gdyż na dzień 1 kwietnia 2015r., tj. na datę przyznania emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, nie podlegała przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniom społecznym (wniosek z dnia 4 maja 2018r., k. 1-11 tom III a.r., decyzja z dnia 29 maja 2018r., znak: (...), k. 18 tom III a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego. Ich autentyczność, jak również zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy, nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 29 maja 2018r., znak:(...), podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że stan faktyczny sprawy jest niesporny, a jej istota sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy w ustalonym stanie faktycznym zawarte w odwołaniu żądanie przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu nowej kwoty bazowej w tzw. części socjalnej wobec przepracowania po przyznaniu emerytury 30 miesięcy jest uzasadnione na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.).

W odwołaniu ubezpieczona M. O. domagała się obliczenia należnego jej świadczenia emerytalnego według nowej kwoty bazowej, wskazując, że dotychczas miała obliczoną emeryturę na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, ale przepracowała po przyznaniu emerytury ponad 30 miesięcy i dlatego po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego powinna otrzymać świadczenie z nową kwotą bazową.

Sąd nie podzielił stanowiska ubezpieczonej. Ubezpieczona po uzyskaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku od dnia 3 listopada 2003r., a potem emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego od dnia 1 kwietnia 2015r., kontynuowała zatrudnienie na podstawie umów zlecenia na rzecz dwóch podmiotów, tj. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz 4P (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym. Uwzględniając wnioski ubezpieczonej organ rentowy w kolejnych decyzjach dokonywał przeliczenia emerytury biorąc pod uwagę okresy składkowe, przypadające po przyznaniu świadczenia emerytalnego.

Chronologia zdarzeń w rozpatrywanej sprawie wskazuje, że ubezpieczona skorzystała w pierwszej kolejności z możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę, jaką przewiduje art. 46 w związku z art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i obliczając wysokość świadczenia zastosowano art. 53 ust. 1 ustawy. Okoliczność, że emerytura w obniżonym wieku została obliczona na podstawie tego przepisu nie daje jednak podstawy do zastosowania przepisów art. 53 ust. 3 i 4 ustawy. Zgodnie z treścią art. 53 ust. 3 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia

uprawnień do emerytury. Z kolei zgodnie z art. 53 ust. 4 w/w ustawy przepisu tego nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia emerytalnego, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zarówno zasada ustanowiona w art. 53 ust. 3 cytowanej ustawy, jak i wyjątek określony w ust. 4 tego przepisu dotyczy obliczania tzw. części socjalnej (art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) emerytury z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego, kiedy ubezpieczony miał wcześniej ustalone prawo do renty lub emerytury (wcześniejszej lub w obniżonym wieku). Co do zasady więc wyliczając część socjalną emerytury przyjmuje się kwotę bazową, która służyła do obliczenia uprzedniej renty lub emerytury. Powyższe oznacza, że przepis art. 53 ust. 4 może być stosowany w związku z nabywaniem kolejnego uprawnienia do świadczenia, a nie może stanowić samoistnej podstawy do przeliczenia świadczenia. W tym kontekście warto wskazać na uchwałę Sądu Najwyższego z 10 września 2009r. (I UZP 6/09), w której wyrażono stanowisko, że kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę przez osobę mającą ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, która podlegała przez co najmniej trzydzieści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym, uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury. Jednocześnie stwierdzono, że art. 53 i 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczą niezależnych kwestii i nie pozostają one względem siebie w żadnej relacji. O ile bowiem art. 110 powołanej ustawy dotyczy przeliczenia świadczenia już ustalonego, o tyle jej art. 53 odnosi się do ustalenia po raz pierwszy prawa do świadczenia emerytalnego, które może być ustalane w okolicznościach wcześniejszego ustalenia prawa do innego świadczenia.

Uwzględniając wskazane ustalenia oraz zaprezentowaną wykładnię art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej, Sąd podzielił stanowisko organu rentowego zaprezentowane w odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 lipca 2018r., zgodnie z którym ubezpieczona nie spełnia wymogów określonych w treści art. 53 ust. 4 powołanej ustawy, gdyż na dzień 1 kwietnia 2015r., tj. w dacie przyznania kolejnego świadczenia, a więc emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, nie podlegała przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniom społecznym. Okres ubezpieczenia do ww. dnia licząc od daty przyznania emerytury w wieku obniżonym wyniósł nieco ponad 15 miesięcy (przypadał w okresach od 7 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2014r. oraz od 9 stycznia 2015r. do 1 kwietnia 2015r.). Co prawda po 1 kwietnia 2015r. ubezpieczona wciąż realizowała umowy zlecenia i po pewnym czasie osiągnęła w sumie trzydzieści miesięcy ubezpieczenia. Ta okoliczność nie daje jej jednak możliwości skorzystania z uprawnienia do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej na podstawie art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej. Jest to bowiem niemożliwe w sytuacji pozostawania w ubezpieczeniu przez okres co najmniej 30 miesięcy już po nabyciu prawa do emerytury uzyskanej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Wynika to z tego, że art. 53 ust. 3 i 4 cytowanej ustawy został wprowadzony w celu wyraźnego unormowania kwestii kwoty bazowej osób pobierających tzw. wcześniejszą emeryturę, przechodzących następnie na emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego i ma on jednorazowe zastosowanie, na co uwagę zwrócił m.in. Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2013r. (III AUa 203/13). Przeliczenie, o którym mowa w treści powyższej regulacji dotyczy faktycznie jedynie uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. części socjalnej i to tylko wówczas, gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Powyższy przepis nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 października 2013r., III AUa 393/13). Pomimo zatem pozostawania przez ubezpieczoną po nabyciu prawa do emerytury w wieku obniżonym i emerytury w wieku powszechnym w ubezpieczeniu przez okres 30 miesięcy, nie jest możliwe zastosowanie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Przeprowadzenie 30 miesięcy po przyznaniu emerytury ma znaczenie jedynie przy ustalaniu prawa do kolejnej emerytury, pod warunkiem jednak, że przy obliczaniu wysokości kolejnej emerytury istnieje możliwość prawna zastosowania art. 53. W realiach rozpoznawanej sprawy taka możliwość nie istnieje.

Powyższą wykładnię można uzupełnić o dalszą analizę, w szczególności wskazanie, że zmiana art. 53 od 1 lipca 2004r., poprzez wprowadzenie regulacji ujętej w jego przepisach ust. 3 i 4, niewątpliwie łączy się z odejściem od akceptowanego w orzecznictwie stosowania nowej kwoty bazowej do obliczania części socjalnej nowego świadczenia

(por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2002 r., III UZP 7/02, a także z dnia 28 czerwca 2005r., III UZP 1/05). Jasna w założeniu ustawodawcy pierwotna treść przepisu art. 53 nie była tak klarowna w wykładni sądowej, która w emeryturze po rencie do ustalenia części socjalnej przyjmowała kwotę bazową z chwili wniosku o emeryturę. Taki rezultat wykładni art. 53 nie był aprobowany, czemu dano jednoznaczny wyraz w treści wprowadzonych do art. 53 przepisów ust. 3 i 4. Według tej zmiany regułą jest obliczanie części socjalnej kolejnej emerytury od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru - art. 53 ust. 3. Wyjątkiem od niej jest tylko przepis z ust. 4. Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności tego rozwiązania (por. wyrok z dnia 24 kwietnia 2006r., P 9/05).

Ustawodawca rozszerzając regulację art. 53 o przepisy ust. 3 i 4 wyraźnie w ten sposób wskazał, że przy braku 30 miesięcy ubezpieczenia społecznego emeryturę oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru emerytury. Stwierdził zatem, że sama zmiana emerytury wcześniejszej na zwykłą nie powoduje stosowania nowej kwoty bazowej do ustalenia części socjalnej nowej emerytury. Podstawowa reguła wyraźnie zatem stanowi, że po przejściu na nowe świadczenie ustalenie części socjalnej emerytury na podstawie aktualnej nowej kwoty bazowej nie jest możliwe, z wyjątkiem sytuacji określonej w ust. 4 art. 53. Pogląd powyższy został zaakceptowany i należy go uznać za ugruntowany w orzecznictwie zarówno Sądu Najwyższego (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2010r., I UK 21/10), jak i sądów powszechnych (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 października 2013r., III AUa 393/13). Sąd Okręgowy również to stanowisko podziela. Powoduje ono, że brak jest podstaw do spełnienia żądania ubezpieczonej M. O. i dokonania przeliczenia należnego jej świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem kwoty bazowej według stanu na dzień 1 kwietnia 2015r. Na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie podlegało więc oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

(...)M. O..